

Jaarbericht 't Schoor 2019

Met dit jaarbericht geven wij beknopt weer wat het team van vrijwilligers het afgelopen jaar samen tot stand heeft gebracht. Steeds meer bezoekers (ook kinderen) komen kijken naar de collectie, bezoeken exposities, volgen presentaties en doen mee met andere activiteiten.

Toeristische informatieborden

In het laatste jaar van zijn voorzitterschap ging een al lang gekoesterde wens van Frans Goossens in vervulling. In oktober 2019 zijn drie toeristische informatieborden geplaatst: op het terrein van de voormalige steenfabriek (in samenwerking met Brabants Landschap), bij de locatie waarop zich de Legende van het Verzonken Kasteel afspeelt (in samenwerking met Stichting De Vosselaar) en aan het zandpad de Waalwijksebaan, de voormalige Hollandseweg, de oude doorgaande weg van Maastricht naar Dordrecht. Burgemeester Theo Weterings was op donderdag 17 oktober in Udenhout om het bord aan de Waalwijksebaan te onthullen. De onthulling paste bij twee in Udenhout georganiseerde Brabantse evenementen: de week van het Landschap (van 13 tot 20 oktober) en de Zondag van de Brabantse zandpaden (20 oktober).

Naambord Uijenborch op boerderij
Kreitemolenstraat 224.

't Schoor heeft aan beide evenementen bijgedragen met lezingen, een fietsroute en een informatiestand. Als uitvloeisel van het boek "Over 't Odenhout" (2017) zijn op vijf boerderijen de boerderijnamen en bij acht boerderijen informatieve borden geplaatst. Wat in 2017 begon als een verzuchting "Wat zou het mooi zijn als op boerderijen weer hun naam zou staan", is het project in 2019 gerealiseerd met medewerking van de bewoners van de betreffende boerderijen, boomrooierij Kees Weijtmans, machinale houtbewerking Ad van Esch en Pieter Michielsen, financieel mogelijk gemaakt door de Dorpsraad. Vanaf de informatieve borden kunnen passerende recreanten via een QR-code doorverbinden naar Wiki Udenhout voor meer detailinformatie over de locatie.

75 jaar Bevrijding

Een belangrijke datum in 2019 was 26 oktober, de dag dat Udenhout en Biezenmortel 75 jaar geleden werden bevrijd.

't Schoor heeft volop initiatieven genomen en bijgedragen aan het vieren van de Bevrijding. Een belangrijke activiteit was een programma voor de groepen 7 en 8 van de vier basisscholen in Udenhout en Biezenmortel. Samen

met het Stads museum Tilburg is een special gemaakt van het boekje "Wij herdenken en vieren" op basis waarvan een les werd samengesteld. In de week voor 26 oktober hebben alle groepen per fiets een bezoek gebracht aan de plaats op 't Winkel waar een Amerikaanse bommenwerper was neergestort en aan een schuilkelder op het terrein van Landpark

Assisië waar een overlevend bemanningslid onderdak vond. Op vrijdag 25 oktober werd het boekje "Verhalen over de Tweede Wereldoorlog en de Bevrijding van Udenhout en Biezenmortel" (met 60 verhalen van 34 verhalenvertellers) gepresenteerd in samenwerking met de Theatergroep Udenhout. Burgemeester Weterings, die het eerste boek in ontvangst nam, ging daarna op de foto met de verhalenvertellers. Op zaterdag 26 oktober heeft 't Schoor bijgedragen aan een feestprogramma, georganiseerd door de Dorpsraad.

Op 4 mei 2019 presenteerde 't Schoor het door Henk Peters geschreven boekje Oorlogsmonumenten in Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen

De collectie

Een centrale pijler van 't Schoor is de collectie, die we trots presenteren voor belangstellenden. Het Schoormuseum is elke donderdag van 11.00 tot 15.00 uur geopend. De openstelling wordt steeds bekender. Meer en meer wordt ons heemcentrum op de donderdag een inloop voor mensen die vragen hebben over heemkundige onderwerpen of die komen kijken naar onze collectie of de wisselende thematentoonstellingen. Ook dit jaar zijn er weer rondleidingen

geweest. In groepsverband zijn er meer dan 100 personen geweest, waaronder de leden van de KBO Haaren.

Enkele aanwinsten van de collectie in 2019: een kistje met

ijkgewichten (gebruikt door het IJkwezen), een bord en een schilderij over de steenfabriek, een kinderstoel, twee oude televisietoestellen (waarvan een Philips uit 1950), een wasmachine met wringer, een houten droogrek met wringer, een kleine radio, een bandrecorder en twee pick-ups (beschikbaar gesteld door Hoppenbrouwers), het archief, kleding, onderscheidingen en andere voorwerpen van de

carnavalsband de Peestekers, een poppenwagentje, babykleertjes, een houtsnijwerk "Het Laatste Avondmaal" en diverse voorwerpen en documenten na het sluiten van de kerk in Biezenmortel. In het verslagjaar is een begin gemaakt met het ordenen van de collectie met de bedoeling ruimte te creëren voor nieuwe verworven objecten. 't Schoor heeft geen eigen archeologische collectie. Cees de Werdt heeft een privécollectie vondsten tentoongesteld op ArcheoLoon 2019 in het Nationaal Archeologisch weekend op 13 oktober.

Exposities

In de ruimte voor wisselexposities van 't Schoor heeft in 2019 een drietal exposities gestaan: tot maart de expositie over de bakkers; van maart tot oktober de expositie over Unentse verenigingen en vanaf oktober de expositie over de Oorlog en de Bevrijding. Voor deze exposities bestaat steeds een grote belangstelling; voor het bestuur voldoende aanleiding om met deze opzet door te gaan.

Voor het thema "Oorlog en Bevrijding" zijn panelen ingericht met foto's, pamfletten en artikelen. Deze panelen hebben achtereenvolgens gestaan in het Plein bij de presentatie van het boek over de Oorlog en de Bevrijding, in de bibliotheek en op 't Schoor. Met hetzelfde onderwerp zijn de vitrinekasten bij de Theeschenkerij en in het atrium van de Eikelaar ingericht. Bij gelegenheid van de sluiting van de kerk van Biezenmortel is door 't Schoor een foto-expositie ingericht over 100 jaar kerk en parochie, die te zien was in Beukenhof, gemeenschapshuis De Vorse-laer en op 't Schoor. Na afloop van de laatste kerkdienst werd aan alle kerkgangers het boekje "100 jaar kerk en parochie Biezenmortel" gratis uitgereikt.

Digitaliseren van de collectie

Memorix Maior begint als digitaal systeem een begrip te worden. Een aantal vrijwilligers is wekelijks bezig om voorwerpen te coderen, te fotograferen en in het systeem in te brengen. Ruim de helft van onze, meer dan 6600 voorwerpen, is nu gedigitaliseerd. Textiel en kleding kunnen nu aan de beurt komen, omdat we daarvoor in het bezit zijn gekomen van een coderingsapparaat voor textiel.

Ruim 1200 voorwerpen zijn al te zien via de site van Brabants Erfgoed (www.brabantserfgoed.nl). Dus ook buiten ons heemcentrum kunnen belangstellenden zien wat wij in onze collectie hebben.

Intussen is ook een drietal vrijwilligsters bezig met het scannen van de aanwezige bidprentjes. Door het toevoegen van beschrijvingen zijn ook de bidprentjes doorzoekbaar in het systeem. Enkele duizenden zijn via Memorix Maior al te bekijken. Een ander groot project: de foto's. Een kleine commissie heeft zich eerst gebogen over de aanpak en het opzetten van een kleine

CHERRY Sierbord "Dorpscentrum Udenhout"

Decoratief/keramiek • Sierbord (Dorpscentrum van Udenhout en Biezenmortel)

Sierbord met de titel "Dorpscentrum Udenhout". Afgebeeld zijn o.m. 't Centrum, de pompoen en St. Lambertskerk in de Sluisstraat.

Titel	Sierbord "Dorpscentrum Udenhout"
Beeldomschrijving	5. Klasse: Herenstraat naar Udenhout en Biezenmortel
Soort object	Sierbord
Uitdaging	Perfectionisme
Materiaal	Keramik
Datum	ca. 1900

De collectie op www.brabantserfgoed.nl

organisatie voor het inbrengen en beschrijven van de foto's. In oktober zijn de eerste collecties foto's naar Memorix overgezet. Tenslotte is ook een begin gemaakt met het digitaliseren van de collectie documentatiemateriaal.

Basisschool De Wichelroede heeft haar complete fotocollectie beschikbaar gesteld aan 't Schoor om te digitaliseren.

Schrijversteam

In maart kwam nummer 16 uit in de jaarreeks "Unentse Sprokkels", in oktober het al aangehaalde boek "Verhalen over

Festiviteiten 75 jaar bevrijding met medewerking van de Udenhoutse Theatergroep de Tweede Wereldoorlog en de Bevrijding van Udenhout en Biezenmortel". Bij de presentaties van deze publicaties waren in totaal 350 belangstellenden aanwezig. In 2019 is tweemaal de cursus "Geschiedenis van Udenhout en Biezenmortel" gegeven voor totaal 38 cursisten. Wiki Udenhout breidt zich gestaag uit tot een steeds meer omvattende encyclopedie van Udenhout en Biezenmortel, steeds vaker geïllustreerd met foto's, films en documenten.

Betrokken in het dorp

Op de eerste lentedag 21 maart 2019 om 18.00 uur hebben enkele vrijwilligers van 't Schoor het klokje in Felixhof geluid. Samen met Udenhouts Belang, de Dorpsraad en de gildes organiseerde 't Schoor een sfeervolle dodenherdenking op 4 mei op het kerkhof van de Lambertuskerk.

Voor de groepen 5 en 6 van Basisschool De Wichelroede organiseerde 't Schoor wandel- en fietstochten door het dorp en een bezoek aan het Schoormuseum.

Scholenproject in het kader van 75 jaar bevrijding

Ook in 2019 werkte 't Schoor samen met de Bibliotheek Udenhout. Op 17 mei werd door de bibliotheek in het Raadhuis een filosofische avond over dorpsgenoot Cornelis Verhoeven georganiseerd. Er waren 90 belangstellenden. Kees van Kempen was een van de sprekers en in de bibliotheek werd door 't Schoor een foto-expositie ingericht.

Foto-expositie over Cornelis Verhoeven in de Udenhoutse bibliotheek

Ook stond de fotoexpositie met als thema 75 jaar Bevrijding van Udenhout en Biezenmortel enkele weken in de bibliotheek. Deze exposities trokken veel belangstellenden. Enkele keren per jaar houden medewerkers van 't Schoor lezingen, zoals in 2019 voor EVA, After 11, de Herensociëteit, Brabants Landschap en bij de fietstocht van de parochie.

De gemeente Tilburg heeft 't Schoor actief betrokken bij het formuleren van zogenaamde ensembles ten behoeve van het aanwijzen van gemeentelijke monumenten.

De oude melkfabriek thans supermarkt Jumbo is een gemeentelijk monument

Nieuw op de activiteitenkalender van 't Schoor is Landschapspark Pauwels, een natuurinitiatief van de gemeenten Tilburg en Loon op Zand. Udenhout en Biezenmortel behoren geheel tot het Landschapspark, waar natuur centraal staat met aandacht voor thema's als Groen Brabant, zandpaden, e.d. 't Schoor schakelt dan ook actief op en was betrokkene bij een informatieavond op kasteel De Strijdhoeve op 11 september 2019.

Bestuur en vrijwilligers

In 2019 bestond de groep vrijwilligers uit meer dan 30 personen. Zij zijn samen 't Schoor: zij zorgen voor de uitstraling en de goede publiciteit van 't Schoor. Door hun inzet is ons heemcentrum wekelijks gratis te bezichtigen en ze zorgen er ook voor dat de ruimtes op het heemcentrum er geordend en netjes uitzien. Verder organiseren zij tentoonstellingen, verzorgen presentaties, maken (vele) publicaties en onderhouden en digitaliseren onze collectie etc. In 2019 sloten Annie Duijf, Loes van Dongen en Tiny Lommers – van Heeswijk aan als vrijwilliger voor de digitalisering van de collectie bidprentjes en foto's. Tim Ravestein sloot vanaf oktober aan bij het Schrijversteam.

Na een bestuursperiode van 14 jaren heeft Jan Denissen afscheid genomen als bestuurslid. Jan blijft actief voor 't Schoor; hij blijft de Unentse Sprokkels voorbereiden en ook de fotocollectie van 't Schoor blijft zijn aandacht behouden. Per januari 2019 is Kees van Kempen tot het bestuur toegetreden. Hij zal per 1 januari 2020 de voorzittershamer overnemen van Frans Goossens. In de augustusvergadering is Cees de Werdt gevraagd om in het bestuur mee te draaien zodat hij in januari 2020 de huisvestingstaken van Frans Goossens kan overnemen.

Sponsoren, subsidies, Stutten en Steunen

Gelukkig kunnen we al vele jaren rekenen op een groep van sponsoren en donateurs die ons 'stutten en steunen'. Zij stellen ons mede in staat om aan onze jaarlijkse verplichtingen te voldoen. Dit jaar is een mooie nieuwe folder gemaakt waardoor mensen kennis kunnen maken met 't Schoor en door middel van de antwoordkaart zich eenvoudig kunnen aanmelden als abonnee voor het jaarboek Unentse Sprokkels of als stut en steun. Dit heeft al direct nieuwe stutten en steunen opgeleverd.

Een inmiddels vaste inkomstenbron, die het mogelijk maakt om de prijs voor het jaarboek Unentse Sprokkels laag te houden, zijn de advertorials. In de laatste Sprokkels waren er advertorials van boomrooierij Weijtmans, De Rustende Jager en Hoppenbrouwers Techniek.

't Schoor neemt ook ieder jaar deel aan de Rabo ClubSupport Campagne. Doordat velen stemmen op 't Schoor, ontvangen we ieder jaar een mooi bedrag van de Rabobank, in 2019 zelfs bijna het dubbele van de jaren ervoor. Het is duidelijk een blijk van waardering voor de activiteiten van 't Schoor

De schrijvers/vertellers van de verhaaltjes in het boekje "Verhalen over de Tweede Wereldoorlog en de Bevrijding van Udenhout en Biezenmortel" samen op de foto met burgemeester Weterings.

Van 18-25 maart 2019 werd de Dutch Happiness Week georganiseerd. In Tilburg werden 13 geluksplekken aangewezen. De treurbeuk in de tuin achter 't Schoor was er een van.

Bestuur en werkgroepen

Bestuur: Kees van Kempen: voorzitter; Lia Clement-Verhoeven: secretariaat; Frank Scheffers: penningmeester; Hein van den Berg: vice-voorzitter; Joost van Dongen, Annelieke van Geffen, Piet Happel en Cees de Werdt.

Secretariaat: Lia Clement-Verhoeven, Achthoevenstraat 48, 5071 AS Udenhout (013-5111166)

Schrijversteam: contactpersonen Kees van Kempen (013-5111319) en Lia Clement (013-5111166)

Beheer collectie: contactpersonen Joost van Dongen (013-5114884) en Piet Happel (013-5111718)

Beheer gebouw: contactpersoon Cees de Werdt (013-5111024)

Werkgroep digitalisering: contactpersonen Piet Happel (013-5111718) en Frank Scheffers (013-5112331)

Rondleidingen op 't Schoor: contactpersoon Lia Clement (013-5111166)

Contactpersoon scholen: Annelieke van Geffen (06-46788218)

Werkgroep genealogie: contactpersoon Frank Scheffers (013 5112331)

Werkgroep veldnamen: contactpersoon Frank Scheffers (013 5112331)

Werkgroep Open Monumentendag: Hein van den Berg (013-5282483)